

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ST. 23. NO. 23.

CLEVELAND, O. TOREK 19. MARCA 1912.

VOL. V.

Mestne novice.

Ker je krčmar Botz prodal mladoletnemu otroku opojno pijačo, je bil ostro obsojen.

BOJ NA KOŠOVEM.

Henry Botz, ki ima goštinjo na 5514 Fleet ave. je prodal 15 letnemu dečku kozarec pive. Stvar je prišla na sodišče, ki je krčmarja obsodilo na 30 dnevni zapor, v plačilo \$50.00 kazni in v poravnavo vseh stroškov. Ta kazen je jako pravilna in še premajhna, in še več krčmarjev bi moralo priti radi tega zločina pred sodišče. Zadnje čase policisti jako pogosto obiskujejo goštinje po vseh mestnih delih ter pazijo, da se ne godijo kakere nerednosti. Pritisk anti-saloonske lige v mestu je tako velik, da je župan Baker izdal povelje, da naj policija gleda, da bodo vsi salooni pošteno upravljani, čisto in dostojno. Le če se bo ravnilo natančno po postavi, tedaj bodo imeli gostilničarji obstanek, sicer pa bodo morali dobro zajedno s slabimi trpeti.

Mi vidimo sami 14 da 16 letne fantje, s pipo v ustih, kako pridejo tupasem v gostilno in dobijo pijačo. Mesto da bi gostilničar dal takemu pobu piti, naj mu strga pipo iz ust in ga zapodi domov, ker sicer bo imel sitnosti s sodiščem.

Srbsko narodno gledališče iz New Yorka je v nedeljo v Clevelandu v Grdinovi dvorani predstavilo komedijo "Gido". "Gido" je ime prve igre, in druga "Boj na Kosovem", ki predstavlja junštva slavne srbskega naroda izza čilij carja Lazarja, poslednjega srbskega carja. Mi vemo, da imajo Srbi lepe talente za dramatik, in njih gledališča v Belgradu stoji na vrhuncu umetnosti. Toda tudi diletantstvo srbske dramatike je vzvišeno, in človek pri nedeljski predstavi v resnici ni vedel, ali je v gledališču v Belgradu ali v tujih Ameriki. Obe predstavi je posetilo toliko občinstva, da je bila dvorana, polna in številni broj slovenskega občinstva je pričal, da se tudi Slovenci zanimajo za brate Srbe. Igrano je bilo s skrajno natančnostjo in popolnoma naravno kot morejo samo res talentirani igralci. Občinstvo je s skrajno napetostjo sledilo kritike ne bledemo pisali, ker ne spada v naš delokrog, toda bratom Srbom se moramo zahvaliti za njih sijajno prireditev. V imenu "Srbskega Narodnega Gledališča" se je član istega javno zahvalil Slovincem v naši naselbini, ker so predstavo v tako lepem številu posetili. Živel!

Rojak Frank Knafele je odprl svoje gostilniške prostore na 1196 Norwood Rd. Rojakom se priporoča v obilen obisk.

Umril je 29 letni sin občeznanega rojaka Andrej Kikelj, ki je stanoval na 38. cesti. Umril je za sušico. Zalostno pri tem je, da se nahaja njegova žena v bolnišnici z 11 dni starim otrokom. Ženi izrekamo naše sožalje!

Umrila je soproga Antona Zakrajšek, gostilničarja na 64. cesti. V ponedeljek je vršil pogreb, ki so ga priredila razna društva, h katerim je pokojnica spadala.

August Kausek je začel na svojo roko opravljati posle za vsakoravno zavarovalnico proti ognju in za življenje ter obrednem tudi kupčuje z zemljišči. Rojaki naj se v svojih potrebah obrnejo k domačim ljudem.

Mr. Jakob Wahčić nam naznanja, da je dobil iz Washingtona od zvezne vlade serijalno številko za svoja zdravila, kar pomeni, da so zdravila čista in dobra.

Društvo sv. Ane iz Newburga poroča, da priredi lepo in smešno igro z naslovom: "Jeza in kes nad petelinom". Igra se priredi na belo nedeljo v M. Plutovi dvorani.

Meseca maja se bo vršila v Clevelandu velika slavnost. Obhajala se bo stoletnica Peryeve zmage. Ob tej priliki pride v mesto Cleveland 25 tisoč zveznih vojakov, cela milica države Ohio in vse milice sosednjih držav, tako da bomo imeli v Clevelandu kakih 70.000 vojakov in bo izgledalo kakor ob vojskemem goštvu. Vršile se bodo vojaške parade, trgovske in društvene parade. Na dan, ko se vrši praznovanje Peryeve stoletnice bo zapovedan praznik.

Kakor čitamo v starokrajskih časopisih je ljubljanski škof zapovedal, da se dan sv. Jožefa ne sme več obhajati kot zapovedan praznik. Sv. Jožef je znan kot patron kranjske dežele. Na Štajerskem bodo ta praznik še vedno obhajali. Slovensko ljudstvo je visoko cenilo praznik sv. Jožefa, sedaj je pa naenkrat odpravljen. Papež Leon XIII je ta praznik postavil med prve praznike za katoliško cerkev, papež Pij X. pa ga je prepovedal. Kateri papež ima torej prav in kateri papež je nezmisljiv? Oni, ki zapoveduje praznike ali oni, ki jih prepoveduje? Je pač težko povedati, ker dela se tako, kakor se katere-mu ljubi.

Clevelandski "Ajrix" so praznovali svoj dan v nedeljo. Bil je god sv. Patrika, ki je naroden praznik za vse Irce. Objednem se je povrnil na ta dan v naše mesto John Kilbane, ki je v rokoborbi v San Franciscu dobil prvenstvo nad vsemi drugimi. Značilno za Amerikance je dejstvo, da pozdravijo takega junaka z ogromnim številom občinstva. Nad 200.000 ljudi se je zbralo na Superior ave. pred mestno hišo. — Ko je prišel predsednik Zjedinenih držav v Cleveland, ga je pozdravilo samo 500 oseb.

Lepe igre. V zalogi imamo še nekaj iger, ki so jako lepe, dobre eseline in pripravne posebne za manjše odre. Cena vsakemu zvezku je 15c. in osebe, ki naročijo spodaj omenjene igre, naj svoto takoj priložijo v pisnu. Sledeče igre so jako dobre in pripravne za manjše odre:

"Pokojni moj!", šaloigra v enem dejanju.

"Trnje in lavor", drama v 2 dejanjih.

"Srce je odkrila", vesela igra v ene, mdejanju.

"Perzijski šal", šaloigra v enem dejanju.

"Stara mesto mlade", vesela igra v enem dejanju.

"Na kosilu bom pri svoji materi", žalostnovesela igra v enem dejanju.

"Prvi ples", komedija v enem dejanju.

"Idealna tašča", veseloigra v enem dejanju.

"Medved snubač" veseloigra v enem dejanju.

"Pri puščavniku", veseloigra v enem dejanju.

"V medenih dneh", veseloigra v enem dejanju.

"Srčna dama", veseloigra v enem dejanju.

Oglašajo pol trgovine za trgovca. Trgovec, ki ne oglašuje, težko napreduje. Poglejte velike ameriške trgovine, ki so dobile svoj uspeh edino-le z večnim oglaševanjem.

Bomba za sodnika.

V New Yorku je nekdo poslal sodniku Rosalskemu bombo, le po sreči je sodnik ušel smrti.

ITALIJANI?

New York, 19. marca. Sodnik Oton Rosalski je v soboto le po naključju ušel gotovi smrti. Prišel je zvečer domov in se podal v svojo knjižnico, na kateri je ležal po pošti poslani zavoj. Sodnik je zavoj začel razvijati in s strahom opazil, da ima pred seboj bombo. Takoj je pobegnil iz sobe. Na koncu bombe, kjer se slednja razpoči, se je nabralo precej prahu, in le v tem trenutku je pripisati rešitvi sodnika. Takoj so poslali po policijskega izvedenca za bombo, da uniči delavnost slednje. Pr tem je pa bomba eksplozirala in močno ranila policista porokah, telesu in obrazu. Tudi pomožni policist, ki je stal ob strani, je dobil poškodbe. Vsa knjižnica sodnika je razdejana, in pok bombe je bil tako silen, da so popokale šipe po oknih.

Sodnika Rosalskega so vprašali, koga sumi, da bi mu poslal bombo. Na to vprašanje sodnik ni hotel odgovoriti. Sumi se, da so mu bombo poslali Italijani, ker je sodnik pred kratkim obsodil nekega Italijana na 13 let ječe radi ponarejanja denarja.

Bomba je bila oddana na poštni postaji "H". Bila je zavezana v rujav papir, ki je nosil na načelni strani naslov neke velike tvrdke v mestu. Naslov je bil pisan s pisalnim strojem. Zavoj je tehtal funt in pol ter je bil samo 5 palcev širok in štiri palce visok.

Nevarno branje.

Yonkers, N. Y., 18. marca. Ko je hotel večeraj 60 letni Ed Taylor suniti z noge nekega psa, je padel tako nesrečno, da si je zlomil obe nogi.

Vsem onim, ki vprašujejo po primernih knjižicah glede vprašanj in odgovorov, ki se stavijo pri skušanju za državljanski papir, naznanjamo, da bomo imeli to stvar kmalu v zalogi. Stvar je v delu in je jako pripravna za vse.

Gorenja slika predstavlja našega glavnega potovalnega zastopnika, Mr. RUD. PERDANO.

ki je polno pooblaščen, da za stopa naš list, pobira naročnino, oglašje in tiskovine ter opravilja vse druge posle, ki so v zvezi z našo tiskarno. Najprvo obšče državo Californijo, Oregon in Washington. Vsem rojakom ga prav toplo priporočamo in upamo, da jim bo povsod najbolje in pravilno postregel.

Upravništvo "Clevelandске Amerike."

Upanje in štrajk.

Častniki premogovih rovov in premogarji si enako prizadevajo, da odvrnejo grozeči štrajk.

V CLEVELANDU.

Upanje je, da delavci v antracitnih premogovnikih ne bodo šli na štrajk 1. aprila. Kakor se je sprva povdarjalo. Glavno posvetovanje se vrši v sredo v Clevelandu, in od uspeha bo odvisno, ali se štrajk vrši ali ne. Obe stranki se mirni in ne želite, da bi prišlo do štrajka. Sestdeset mož se bo zbralo v sredo v Clevelandu, 30 zastopnikov lastnikov rudnikov in 30 zastopnikov premogarjev, njim na čelu John White, predsednik United Mine Workers of America. Nihče neče govoriti že naprej, kaj se bo pri zborovanju ukrepalo, samo sproščeno povdarjanje za mir se vedno čuje.

Pogodba, ki jo imajo premogarji z lastniki rudnikov, traja še do 31. marca. Če se do tega dneva zadeve ne uredijo, tedaj nastane 1. aprila štrajk. Lastniki rudnikov pravijo, da teško delajo dobičke, ker morajo unijskim delavcem plačevati velike svote, dočim kompanije, ki imajo neunijske delavce plačujejo slednjim man in na ta način tudi premogceneje prodajejo. To je izgovor premogarskih baronov, ki je pa jako slab. Saj je znano, da delajo lastniki premogovih rovov najsiha kjerkoli veljavanske dobičke in plačujejo vsako leto lepe dividende na uloženi kapital.

Delavci pa stavijo sledeče zahteve: 10 centov poboljšanje plače pri vsaki toni premogdelavskih ur naj bo na dan samo sedem, ob sobotah samo pet ur, toda plačati se mora za ves dan. Če podrobneje premislimo, zahteve delavcem niso visoke in povsem opravilne. Premogar je oni, ki preživi danes skoro polovico svojega življenja pod zemljo. Kadar solnce sije in se drugi veseli v lepi naravi, mora premogar globoko dol v jami v slabem zraku iskati zemeljskih zakladov. Težaven je njih poklic, mukotrp in silno nevaren. Zato se pa mora za premogarske delavce narediti toliko udobnosti in dobrot kot je mogoče in predvsem pravilno. Upamo, da bodo prodrali s svojimi zahtevami.

London, 18. marca. Štrajk premogarjev v Angliji traja še vedno. Vlada nikakor ne more urediti položaja in štrajk bo povzročil tudi važne politične preobrate. William Thorne, državni poslanec v parlamentu se je izjavil, da če štrajk traja šest tednov, da bodo delavske unije bankerot, ker morajo podpirati vsak teden nad en milijon delavcev. Položaj po celi deželi je jako žalosten. V parlamentu bo prišlo do ostrih spopadov med vlado in opozicijsko stranko.

Osel, ki prinaša srečo. Vsakdo, ki išče v loteriji sreče ima svoj princip, na čega podlagi srečka. Lastnikom domačih oslov se pa priporoča sledeča dogodba v pretres, ker dokazuje nove vrste zmognosti dolgouhca. Osel, ki je prinesel nekemu kmetu njegove pridelke v mesto na trg, je stal mirno pred prodajalno nekega branjeveca. Oslov stočini mir pa je razdražil malega počestnega prodajalca srečk grške mornariške loterije, ki jih je prodajal kar čraje. Na vse mogoče načine je skušal spraviti v osla več živahnosti, kar se mu pa

Kritičen položaj.

Na Nemškem bodo premogarji skoro gotovo zgubili štrajk. Različne govornice o štrajku.

NOV STRAJK.

Berolin, 18. marca. Po najnovejših poročilih je štrajk premogarjev v rurskem okrožju zgubljen za delavce. Najbolji poznavelec štrajkov pravijo, da štrajk ni bil pravilno začel. Iz nobenega kraja se ne poroča o nemirih. Seveda, vlada je poslala v vse štrajkarske okraje obilo vojaštva in policija je bila v vseh mestih, kjer se vrši štrajk, podvojena. V očigled tolikega pritiska ni čudno, da se delavce ne more ganiti in da mora zgubiti svoje pravice, kjer jih zahteva. V državnem zboru je prišlo radi štrajka do velikega tumulta in jako ostrih spopadov. Državni poslanec Johan Giesberts, ki je tajnik neke delavske unije, je povzročil skandal v zbornici, ko je začel napadati socialiste. Giesberts se oglašuje k besedi in začne govoriti, da socialisti delavce terorizirajo in strahijo in ob enem mu "jo, in da so proglasili štrajk v rurskem okraju popolnoma nepotrebno. In kolikor dalje je Giesbert govoril, temvečji ropot je nastal pri socialistih, ki štejejo 110 poslancev v zbornici. Toda Giesbert se ni dal motiti, pač je bil bral socialistom levitve cele dve uri. Dokazal jim je, da so znali tekem let mojstersko izprazniti vse blaginje, ker denar gre v politične namene, mesto v podporo delavca. Za drugi dan se je oglašil socialistični govornik, ki bo zavrnil Giesberta v njegovih napadih. Omeniti moramo še, da je Giesbert član katoliške stranke in kot tak seveda pri-sežen nasprotnik socialistom.

Berolin, 18. marca. V vestfalskem okraju se je danes vrnilo kakih 20.000 premogarjev na delo, ki so štrajkali 6 dni. Ogromna večina premogarjev je pa seveda še vedno na štrajku. Vlada je poslala nadaljne dve kompanije vojaštva v štrajkarske okraje, da tako s surovo silo potlačijo vsak nemir. V šleskih premogovnikih so se delavci pogovorili z delodajalci tako, da tam ne bo štrajka. V Lotringiji pa pride gotovo do štrajka, ker so bili vsi pogovori med obema strankama brezuspešni. Na Saškem so lastniki rudnikov odločno odklonili vse zahteve delavcev in štrajk se prične v torek 19. marca.

Kakor vsako leto, tako bomo tudi letos poslali en izvod naše velikonočne številke v staro domovino na vsak naslov, ki ga nam prinesete. Številka s poštnino vred velja 10 centov. Prijatelji v stari domovini se vedno veselo novice iz Amerike, torej jim bo velikonočna številka našega lista ravno prav prišla. Naročila sprejemamo do 30. marca. List bo obsegal 16 strani.

ni posrečilo. Naenkrat mu ponudi pred gobec malo košara, v kateri je imel svoje loterijske srečke. Dolgouhec pa je neobdilen stegnil svoj gobec v košaro in zagrabil v njej strah malega prodajalca eno srečko. Komaj je to zapazil neki moidoč prodajalec mleka že je skočil k oslu in mu iztrgal srečko iz gobca, češ da mu bo gotovo prinesla srečo. Kupil jo je od prodajalca za eno drahmo. Na dan srečkanja pa je bila od osla vlečena srečka tudi iz jzreščkana, in srečni kupec je dobil 20.000 drahem.

Policija v cerkvi

V župni cerkvi sv. Mihaela v Clevelandu je policija se pretepala s župljani radi novega župnika.

ŽALOSTEN POLOŽAJ.

Našim čitateljem je že znano, kako velike zmešnjave imajo župljani največje clevelandske župnije sv. Mihaela, kjer je bil svoje dni škof Kubelka za župnika. Župljani so neza-dovoljni z novim župnikom, ki jim ga je dal škof, in kljub enoglasnim zahtevam in prošnjam, se škof ni dal omečiti, da bi jim dal onega župnika, ki ga župljani hočejo. V soboto je dobil novi župnik pismo od apostolskega delegata iz Washingtona, v katerem pismu je bilo potrjeno škofovo ravnanje. To pismo bi se moralo prebrati v nedeljo po vseh mašah navzočim vernikom. Na to se je bilo seveda pripraviti. Navse zgodaj je bil v cerkvi že policijski kapitan s 30 možmi policije, toda kmalu je sprevidel, da nima dovolj policistov. Policist so hodili od osebe do osebe, posebne rezerve in poslali so mu še 15 policistov. Policist so hodili od osebe do osebe pred cerkvi in v cerkvi, da "upornih" duhov niso mogli pomiriti. Župnik je dobil od svojih prijateljev sporočilo, da bodo njegovo hišo z dinamitom pognali v zrak. Močan oddelek policije je stal celo noč na nogah in varoval župnišče.

Glavna demonstracija se je začela v cerkvi ob 8. zjutraj, ko je župnik Paulus hotel brati škofovo pismo. Ni še prebral dve vrsti, ko so začeli nasprotniki po celi cerkvi pesem, da zadržijo župnikoglas. Ker se pa župnik za to nismenil, so začeli župljani toči ob tla, razbijati in zvižgati po cerkvi. Policija je skušala pomiriti s tem, da je hodila po cerkvi in opominjala župljane k miru. Nič ni pomagalo.

Pri maši ob 6. zjutraj je bilo vse mirno. Toda že dolge pred osmo mašo je pa bila cerkev natlačeno polna. Nobej stot ni bil prazen in vsa stojišča so bila prenapolnjena. Župnik se je ustrašil. Zahteval je takoj policijsko pomoč. En kapitan, en poročnik in dva sarženta z močnim oddelkom policije so prišli v cerkev. Kapitan Rowlands je postavil dva policista v svetišče pred altarske stopnice enega na vsako stran kaplana, ki je bral mašo. Vse je bilo mirno. Trubel se je pa začel, ko se je prikazal župnik. Policija je prišla nekaj najbolj nevarnih kričačev ter jih vrgla na cesto.

"Oče, odpusti jim, ker ne vedo, kaj delajo." je začel župnik svojo pridigo. "Prišel sem na to mesto kot pokoren vojak, ki mora ubogati povelje. Jaz nimam pri tem ničesar govoriti. Pravila cerkve so taka, da ljudstvo ne zbira župnika pač pa edino škof. Vi ki se upirate, ste zapeljali nekaj fanatikov. Vaš bojkot je hudoben in sramoten. Podo-bni ste onim 150 Izraelcem, ki so se uprli Mojzesu, nakar so je zemlja odprla in jih pogotnila. Prosil sem škofa na vse načine, naj me spravi s fare, toda škof neče tega storiti, ker pravi, da bi s tem uničil cel škofijo."

Po teh besedah pa začneje ljudje v cerkvi zopet kričati. Kakih petdeset govornikov so oglašali in vsak začne pridigati po svoje. Policija je pa izdala takoj povelje, da se moro cerkev sprazniti. Tlačili so ženske kakor moške iz cerkve. Pri deseti maši je bilo še huje. Kapitan Rowlands je poslal še po en oddelek policije in

Morilce isceja

Četa roparjev, ki je ustrelila sodnika, državnega prav-nika in šerifa, se še skriva po gozdih.

Z DINAMITOM.

Hillsville, Va., 18. marca. Dasi išče nad sto detektivov in privatnih državljanov morilce, ki so pretečeni tedem urili v sodnijsko poslopje Carroll County in ustrelili sodnika, šerifa ter pravdnika, vendar dosejati niso mogli še nikogar dobiti. Kraj, kjer so se banditje skrili, je jako hribovit, skalnat in zaprt. Roparji in morilci imajo veliko svojih skrivališč, iz katerih se gotovo ne bodo pokazali, dokler bodo čutili nevarnost. Detektivji pravijo, da če guverner ne odpošlje milico na lice mesta, ki bo začela ves kraj redno oblegati, tedaj morilcev ne bodo nikdar dobili v roke. Sedaj posebni častniki izbirajo prostor, katerega naj milicija zasede. Pokrajinske oblasti delajo skupaj z državami, in guverner bo v kratkem izdal povelje za nekaj kompanij milice, ki naj zasede gorovje. Ljudstvo samo neprestano preganja morilce sodnika in šerifa. Ko se vturdi en del ljudi, pride domov in drugi odidejo v gorovje.

Morilci, ki so ustrelili sodnika so navadni kontrabantarji, ki delajo v gorah skrivne žganje ter so že od narave jako divji. Obilni se hočejo prideti v gorah do hudega boja, ker morilci imajo izvrstna skrivališča, dobro založena s hranom, da se lahko branijo več tednov proti napadam. Nekateri mislijo, da bo treba gorovje po nekaterih krajih dinamitirati, ker sicer ne bo mogoče priti do morilcev.

Umor se je izvršil sledeče. Sodnik Massie je obsodil nekega skrivaca na daljšo kazen v ječi, kar je pa kontrabantarja tako zjezilo, da je prijel za revolver in ustrelil proti sodniku, katerega je smrtno zadela. Med poslušalci je bilo mnogo obtožencev prijateljev, ki so tudi pričeli streljati, ustrelili šerifa, ki se je ju-naško boril in državnega pravdnika; ranjenih je bilo več oseb v sodnijski sobi. Ves ta prizor je trajal kakih pet minut, nakar so morilci pobegnili v gore, ljudstvo pa za obtožence, ki je prvi začel streljati. Njega so pripeljali z ob-streljeno nogo v drugo ječo, ker se oblasti bojijo, da ga ljudstvo v domači ječi ubije.

Kdor cenjenih g. trgovcev želi oglašje v velikonočni številki našega lista, naj se oglašje do konca tega meseca ali pa naj izroči svoje naročilo našemu zastopniku g. Moharju. Posebne cene oglašom za Velikonočo.

Pondeljski clevelandski časopisi so polni samih poročil o raznih tatvinah in ropih po mestu. Tatvin in ropov je toliko, da policija sploh ne more zasledovati. Sploh kaj pa hoče narediti teh 500 clevelandskih polistov v okrožju 34 milj?

patrolni voz, katerih trije so stali pred cerkvenimi vrati kot svarilo. Dvakrat je moral župnik s prižnice pozvati policijo, naj pomeče upornike s cerkve. Policija je zaprla osmo oseb, ki so vsi obtoženi, da so motili versko zborovanje. Pri-dejo pred policijsko sodišče, in o njih obsodbi bomo poročali.

CLEVELANDSKA AMERIKA.
Izhaja v torek in petek.

Naročnina:
ZA AMERIKO: \$2.00
ZA EVROPO: \$3.50
Za Cleveland po pošti .. \$2.50
Posamezne številke po 3 cene.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

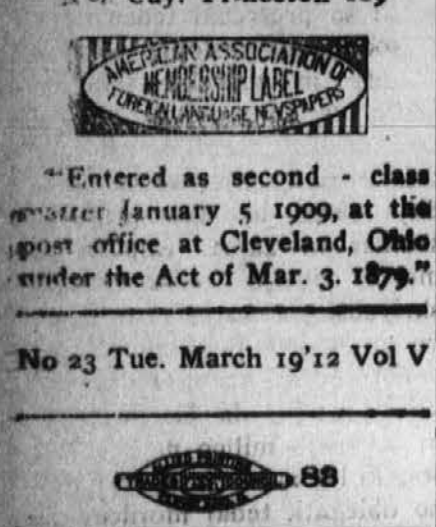
Vsa pisma, dopisi in denar se pošiljajo na:
"Clevelandska Amerika"
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandska Amerika"
Issued Tuesdays and Fridays
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians (Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request.
Tel. Cuy. Princeton 189

Entered as second-class
letter January 5, 1909, at this
post office at Cleveland, Ohio
under the Act of Mar. 3, 1879.

No 23 Tue. March 19 '12 Vol V

Nemogoči delavec.

Brali smo, da so sedaj delavci "zmagali" v Lawrence, Mass. da so dobili večje plače in da bodo sedaj lahko živeli. Štrajk je postal dobrota za delavstvo; Trust za volno, po imenu American Wool Co. se pa bahato šopiri in naznanja po svetu, da je storil veliko dobrote delavstvu. Trust očitno piše v svojih časopisih, da plača svojim 30.000 delavcem vsako leto 13 milijonov dolarjev. Zraven tega pa ima ta trust še pravico, da lahko pošlje bajonete in puške nad ostradanega delavca, kadar se upre, ker za pasjo plačo ne more več delati. Tako se torej ta trust baha. Sedaj pa prosimo naše cenjene čitatelje, da si mislijo, da je vsak čitatelj eden izmed onih 30.000 delavcev, ki vlečejo svojo plačo od trusa za volno.

Kdor zna količjak računati, bo kmalu dobil, da če dobi trideset tisoč delavcev na leto (trinajst milijonov dolarjev, da prejme en sam delavec na leto celih \$433.33. No, in sedaj, ako vemo, da dobi eden delavec na leto od tisoč milijonov tega trusa \$433.33, pa še lahko preštudiramo, kaj se lahko na leto vse kupi za ta denar. Vedeti pa morate, da računamo samo z najbolj poceni stvarmi, ki so neobhodno potrebne. Vsakdo, ki bo čital spodaj navedene številke, bo moral pripoznati, da so cene prave, in da se mora približno toliko plačevati za blago v teh časih splošne druginje. Mi vzamemo zgled samskega delavca in podajemo sledeč račun za to družino na leto:

Klobuk, \$2.00, dve obleke, \$25.00, tri pare čevljev \$9.00, suknja \$10.00, tri spodnje hlače in spodnje srajce \$4.00, šest srajc \$5.00, deset parov nogavic \$2.00, perilo, rjuhe, brijače, popravila na leto \$52.00. Skupaj vsega tega blaga za \$109 na leto. Toliko o obleki.

Sedaj pridimo na živila. Tri štruce kruha na teden po šest centov ena skupaj na leto \$9.36, štiri funte mesa na teden, zneso na leto \$31.20, osem funtov krompirja na teden, zneso \$24.96, ali vse skupaj \$65.52 za hrano na leto.

Koliko veljajo druge stvari. Računajmo najemnino stanovanja na \$8.00 na mesec, zneso na leto \$96.00 računajmo vodo po 50 centov na mesec, zneso \$6.00 na leto, nadalje računajmo \$3.00 na mesec za kurjavo, razsvetljavo, zneso \$36.00 na leto. Skupni znesek vseh teh stroškov je \$138.00. In vse skupaj, kar tak delavec potrebuje na leto, zneso \$312.

In mož dobi na leto za to, kar je delal tri tisoč ur na leto, vsak dan deset ur, izjemni nedelji in praznikov celih \$433.33. Glorija, aleluja, živele pravice! Ostanje nam še \$120.82, da jih neseimo vsako leto na banko iz te plače!!!

Na kvartah, v katerih delavci dobivajo denar od ameriškega trusa za volno, je pisano z velikimi črkami: "Nikar ne zapravite vsega denarja! Hvaljen bodi Gospod Bog, sedaj pa računaj ti delavec, kako bodeš vsak mesecesel na banko \$10.00, in si na leto prihranil \$120, ko dobiš za vse svoje delo \$433.33? Toda počakajte samo minuto! Poglejmo, kakšnega človeka so naredila Zedinjene države iz tega delavca, kakšen državljan je ta delavec samec. Uničen je, če se oženi, proklet za vedno, nikdar ne more naprejši, siromašen, če dobi otroke, in raditega, če je tak delavec o volji ameriškega trusa za volno, pa ni po volji Zedinjenih držav.

Drugič moramo pomisliti, da ta tega delavca pri ameriškega trusa za volno še nismo računali nobenih ovratic, robnih čevljev, nismo računali koliko ga stane brivec, ali brijava, če se sam brije, nismo računali "koliko ga velja kopelj". Predstavljajmo vam človeka, ki je in uživa samo toliko, da ne umrje. On se nikdar ne voja na kari, nikdar ne gre k zavavi, nikdar ne kupi kake knjige, ni naročen na časopis, ker tega tega radi svoje plače delavec v Lawrence, Mass. ne more narediti. On je navadna živina za delo.

Tretjič pa moramo upoštevati še sledeče. Mi nismo računali, da on kaj kadil, da kdaj pije kavo, mleko, čaj, pivo, vino, ali si mogoče kaj boljsega privoščiti. On nikdar ne potrebuje zdravnika, ne nobene potrebe. On sam kuha in sam opravlja svoje gospodinjstvo. In American Woolen Co. pravi, da lahko vsak mesec nese na banko \$10.00. On je pravi zadovoljni delavec. Poglejmo!

Če živi tako pasje življenje, kakor smo opisali, tedaj mora ravno tri leta trdo delati, da lahko plača eno leto za družino, da si preskrbi zdravila, če je bolan. Če sam nima nič, mora poginiti, ali pa pade drugim na glavo.

Trideset tisoč delavcev v Lawrence, Mass. se je dvignilo proti takemu življenju, in trideset tisoč delavcev se je izjavilo, da tako ne morejo naspri živeti. Živeli so slabše kot psi, sedaj so pa zaštrajkali. Ker so se izjavili, da hočejo vsaj tako živeti kot psi. In dobili so zmago. Ameriški trust zadovoljno naznanja, da je povečal plačo za 30.000 delavcev na leto. Vsak delavec dobi \$10.00 več na leto. In glorijska hozana, 30.000 delavcev bo dobivalo sedaj \$300.000 več na leto, to je ravno toliko kot imata predsednik in tajnik ameriškega trusa za volno letne plače. Blagor onim, ki so mirnega in potrpežljivega srca, ker njih je nebeško kraljestvo, toda na zemlji uživajo pekel!

Štrajk pri "Domačem Petelinu"

Prispevek k zgodovini krokarškega gibanja v Ljubljani.)
Kakih šest ali sedem nas je bilo — pripovedoval je Fridolin Zolna — šest ali sedem, ki smo se shajali tisti čas (še par let pred potresom) vsak večer pri "Domačem petelinu" okoli okrogle mize v kotu pri peči. Mladji smo bili, vzorne zelodce smo imeli in pili smo, da je kar od mize teklo — v pravem prvotnem pomenu besede — in da nam je naposled naš debeli krčmar, ki je bil pač zavarovan za primer požara, ne pa zoper škodo po povodnji, pregnil mizo s povoščenim platnom in posul tla z žaganjem, boječ se, da mu vsled neprestane moče vse skupaj ne trohni. Najmanjša posoda, ki je sploh smela na mizo, bil je "trotliron" — pri količjak slavnostnejših prilikah, katerih

je bilo na teden vsaj pet, se je pa šopirila v naši izsušeni sredini petena steklenica, držača devet litrov, katero sta prinašala na mizo dva najmlajša člana našega omizja po natančno določenem obredu in ob svečanih zvokih družbene ga orkestra, sestojčega iz tovariša Janka in njegovih harmonik.

Janko je bil fin dečko; godel in pel je in pil, ako treba, celo noč, potem pa šel naravnost na komisijo ali kamorkoli. Zanj je res škoda, da se je oženil! — Tudi njegove harmonike so storile žalosten konec: neki vnanji rodoljub jim je — morabit v najboljšem namenu — dal piti vrček piva, pa so utihnile za vselej! Harmonike pa ne presene piva, pa je!... Moj Bog, če se spominjam, koliko smo tačas udušili vina, še danes občudujem s svetlo grozo naše tedanje želodce. No, krčmar je pa tudi vpoševal naše vrline in zaslugeta na tem polju in zato dosledno preziral opetovane pritožbe nam zmagasti filistrov v sosednji sobi in čemerne stranke nad nami, ki niso imeli zmisla za glasbene užitke in jih je osebno vznemirjal ritmični topot nog in zvenket kozarcev, s katerima smo obligatno spremljali "orkester". Tako je bilo vse dobro in v redu in pogrešali nismo ničesar razum primerne subvencije mesta in dežele za naše kroge.

Pa se pripeti, da izgubi naš krčmar nekega lepega dne neko pravdo. Saj se ni šlo za lenar, ampak samo za čast, ali vrag vedi, stvar je le spravila našega nekoliko oholega "Petelina" tako iz uma, da je privedjal tisti večer okoli devete ure v našo sobo, kjer smo baš v temi sedeči izvajali ob tajnstvenih plamenčkih dveh užigalic pesem o rožmarinu, in pričel kričati, kdo da se je zaloputnil vrata, da se je potresla cela hiša in se je odkrutilo pol dimnika, — in da tega kratkomalo ne trpi več. Možak debeli je nesramno pretiraval.

Tovaris Vlado je bil sicer res zaloputnil vrata nekoliko krepkeje, nego je običajno v boljših rodbinah, — tako da so zašklepetala okna, da sta padla s kredence svečnika in je ugasnila viseča svetilka, — ali — dimnik se ni porušil in še danes obžalujem, zakaj nismo takoj vzdignili ogled z možni na krčmarjeve stroške.

Vlado je bil rodom zelen štrajer, ki se je pa čudovito hitro bil iznebil in naši družbi tistih štajerskih samoglasnikov in se naučil, po pristnem kranjskem načinu kleti hudiča: vsi smo ga čislali in ljubili kakor lastnega brata. Med tolovaji je sedaj kaj na dobrem glasu kot zagovornik, imel je pa že tačas nabrušen jezik in z isto rezkostjo kakor vrata zaprl je takoj tudi "Domačemu petelinu" kljun.

Rekel je, da smo se zelo razveselili njegovega prihoda, misleči, da nam priskrbi luč in tako popravi v Srednji Evropi nezasišano sramotno nemarnost, da morajo gostje sedeti v temi, — da smo se pa kruto varali; ali tudi on, "Domači petelin", se kruto vara, če misli, da ima pravico, nas zmerjati kakor pse. Ali smo mu že kdaj kaj dolžni ostali? Ako se je res porušilo pol dimnika, dobro, — naj ga dene natakarija v račun, pa plačamo poleg vina, kruha in cigar še pol dimnika. Saj nismo na prežgani juhi priplavali! Ali takega tona nikakor ne trpimo v svoji sobi in zato vemo, kaj nam je storiti, saj, hvala Bogu, nismo oženjeni s to gostilno in smo že lepše krčmarje videli, nego je on.

"Domači petelin" ni zinil ne besede, pobral se je iz sobe, zaloputnil vrata, da se je moral podreti, če je količjak pravice na svetu, še druga polovica baje načetega dimnika, v veži pa prisloni Rezki in Pepci vsaki po eno klofuto, ker sta bili poslušali pri durih. Plačali smo in odšli skozi špalir jokoječega se ženstva. Tako se je pričela naša stavka, neizogibna, potrebna, da se enkrat za vselej odločno in občutno odbejemo frivolni poset brutalne krčmarške sile v svete pravice gostov, zajamčene jim že po

naravnem zakonu. Vest o naši stavki se je bliskoma razširila po Ljubljani in vzbudila velikansko senzacijo v vseh krogih. Celot tedanj župan, prav ljubezni gospod, se je zelo zanimal zanjo in si je dal vsak dan o nji poročati. Utaborili smo se najprvo v čitalnici, ki je tačas gostovala še na Turjaškem trgu. Sprejelo se nas je sicer zelo častno: primerno našemu ugledu, — ali jed in pijača sta bili za dvojko in živeti smo morali ob samih mehko kuhanih jajc in ob slivovki.

Edino kar nam je ugajalo v čitalnici, so bile velike sobane, kjer nas ni zvečer motila živa duša. V emi smo naleteli na harmonij — ne vem, ali je bil čitalniška last ali ga je kdo tam pozabil — in uprizarili smo v teku treh večerov našega ondotelega bivanja dve operi in en oratorij z velikim moralničnim uspehom; na Turjaškem trgu se je kar trlo občinstva in morali smo naposled vsled policijskega ukaza med posameznimi točkami zapirati okna. Harmonij je obdeloval tovariš Miroslav, pedagog po poklicu; peti mu je bilo sicer prepovedano v naši družbi pod kaznijo nagobčnika, ker je imel tak glas, kakor da je požrl fonograf, s klavirjem pa je znal izvrstno hoditi v caker. Za harmonij je imel pač nekoliko predolge noge. Ne vem, katere trdke izdelek je bil ta harmonij, ali četrti dan se ga je lotila naduha in namesto da bi pel, je sopihal jako smešno.

Zaklenili smo ga, ključ izročili krčmarju z naročilom, naj harmonij pazljivo obvaruje prepriha, in preselili se k "Zeltemu modrasu."

To zver je bil iztaknil Janko, ki je bil s polovico mesta v sorodu in je imel vsled tega zelo koristne zveze. Povedal je, da zahaja tjakaj vsak večer stalna družba profesorjev in učiteljev, kar je najboljša izpričevalo za dobra vina, in da se bo za nas tudi še dobil kak kotiček.

Prostora smo dobili več nego treba: en sam gost je samedval za mizo. Obilen je pač bil za dva in z rejenege, ruderčega obraza mu je sijala zadovoljnost.

Janko nas je seznanil; samomi-gost — ime mu je bilo Puc, Peter Puc, praktikant — nam je s prijaznim krohotom segel v roke, češ, da je že slišal o nas, in potem pričel razkladati, da je z večerajšnjim večerom vstopila cela stalna družba "modrasova" v štrajk! — Zaradi vina!

Zadnje vino, imenovano "goriška rebula", se namreč krčmarju ni posrečilo. Imelo je več okusov pa nobenega pravlega. Krčmar je sicer pokazal dobro voljo, s par kapljicami črnine je premenil vinu barvo, povisal ceno za osem krajcarjev in mu dal drugo ime, — ali razvajeni drpžbi to ni zadostovalo, še par dni je godrnjala, potem pa izstala. Le on Puc, eter Puc, se ni izselil, ker baš v tej hiši stanuje, v prvem nadstropju, oziroma ker je njegova žena bolna nekoliko, ali pravzaprav — nekaj pričakuje in se boji, da ne bi šel predaleč z doma — babni-ce imajo vedno svoje sitnosti — sicer pa mu je itak še napraviti eden izpitok in — čim slabše je vino, tem lažje se vrne iz krčme h knjigam, — vrhutega pa je krčmar zanesljiv narodnjak, ki ga je treba podpirati, in navezadnje: saj barvo ima vino prav gosposko... tako je na dolgo in široko opravičeval svoje štrajkolomstvo.

Pokusili smo vino in soglasno spoznali štrajk popolnoma opravičenim.

Odšli smo, plačavši. Bridko iznenadenje, katero smo pravkar doživeli, nas je močno poparilo, ali sklenili smo vstrajati v štrajku — stvari na ljubo! Vendar pa sem prišel ta večer že tako zgodaj domov, da me je skrbna majka drugo jutro vprašala, sem li bolan...

Za sledeči večer smo dogovorili sestanek pri "Belem kozličku", prišli smo pa le štirje: jaz, Vlado, Miroslav in slednjega kolega Kuno. Obžaluje smo vzeli na znanje, da se naša družba že krha...

Zasedli smo drugi konec dol-

ge mize, za katero so že sedele tri častljive mumije moškega spola, temeljito se zabavajoče: prva je čitala "novo prešo", druga je lovila muhe in jih spuščala v poveznjeno četrtinko, tretja je kadila pipo in smrče opazovala ta lov, a vse tri so molčale ko grob. Tem živahnejša pa je bila natakarija, čeden odrezav deklič z Gorenjskega, ki je bil navzlic svojemu imenu Mimi dokaj inteligenten, je poznal vso slovensko literaturo, najmlajšo celo osebno, in se je znal tako ljubezno naslanjati na goste, da je vsak rad naročil še eno merico. Vino je bilo pitno. Po večerajšnjim "m o d r a s o v e m" strupu se nam je zdelo celo izvrstno in s prijaznim sodelovanjem štirih "štefanov" smo pozabili polagoma na svoje skrbi in razvil se je slednji večer, kakršnih smo bili vajeni pri "Petelinu". Po dolgem premoru pili smo zopet "viteza", v naši priveditvi "navskriž in s petjem" in sicer s tako veličastno resnostjo in s takim realističnim temperamentom, da so mumije plaho šinile izza mize; ko smo — prestopivši k drugi točki — na popelje "sablje gori!" hkratu lopnili s palicami po mizi, so plačale, pozabile dati napojnino in odšle — nemara v svoje sarkofage. Lahko jim je bilo žal! Da so le malo počakale, divile bi se bile še "Mornarjem na krovu", katere smo na mizi stoječi briljantno izjavili.

Mimi so naši obred i do skraoosti navdušili. Po vrsti nas je poljubila, izjavila, šele zdaj ve, kaj so "Slovani", in nas je rotila, naj "nastopimo" vsak večer, čeprav izostanejo mumije.

Pa nas ni bilo več tje!

Naša dva pedagoga je prišel namreč drugo jutro inspicirat "stari", kakor vsakokrat, kadar zavoha kak krok. To pot je bil posebno nasajen, glas se mu je same razdraženosti kar lomil in končnice je tako natančno izgovarjal, kakor da mu bo koncem semestra v letnem poročilu položiti račun o njih. Potem ju je citiral k sebi v

Look Out! You'd better take care of Yourself!

Glavobol, bolečine v grlu, v prsih in straneh, slabe žileza in drugi znaki prehlada ne bodo imeli nevarnih posledic, če boste rabili

Dr. Richterjev Pain-Expeller

po predpisih, ki so natisnjeni na omotu. 25c. in 50c. steklenice. Čuvajte se ponaredb in pazite na sidro in naše ime.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York, N. Y.
Dr. Richterjev Ongo Plinilo oiajajo. (25c. ali 50c.)

Poceni, čisto, pripravno!

Ali rabite plin v vaši hiši? Če veste, koliko dela prihrani. Vi veste, kako hitro in lahko vam da gorkoto in luč. Vi veste, kako malo velja za udobnost, ki jo dobite.

Rabite plin.

Pomislite, kaj pomeni, če nimate ognja zjutraj, če vam ni treba drv sekati, ne preмога nositi, ne pepela čistiti.

Vaša plinova peč in luč deluje popolnoma če prigrte zveplenko — ni treba zamude. Ugasnete s pritiskom prsta.

Pridite v naš urad in pogledjte, kaj more plin narediti v vašo zadovoljnost.

The East Ohio Gas Co.

Masonic Temple Building, 147 East 6th Street.

Angleščina brez učitelja!

Po navodilu slovenske angleške slovnice, tolmača in angleško slov, slovvarja. Kajiga trdo v platnu vezana stane \$1. — in jo je dobiti pri:

V. J. KUBELKA, 536 W. 145 St., New York, N. Y.

Največja zaloga slovenskih knjig. Pišite po cenik.

POZOR.

Samo še nekaj dni imamo do velikonočnih praznikov, in vsakdo potrebuje nekaj lepega in novega za praznike, naj bode žena, mož ali otroci. Letos imam veliko zalogo in izbiro vsakovrstnega blaga kakor nobeno leto poprej. Prepričan sem, da si bode lahko vsak dobil kar bode želel, ker bodo tudi cene jako nizke in samo prve vrste blago.

Ženske obleke z žeketom iz čiste volne od	\$7.50 do	\$25.00
Ženske obleke (Princes) iz svile ali volne po	7.00 do	15.00
Ženske letne suknje letošnji kroj vsake barve po	6.00 do	13.00
Ženske kikle iz volne, svile ali voil od	2.00 do	12.00
Otročje suknje za spomlad vsake barve od	.95 do	2.50
Obleke za dekleta pisane ali bele, fino nakinčane od	.50 do	5.00
Obleke za fante vsakovrstne barve ali kroja od	.50 do	4.00
Moške hlače crne ali križaste iz čiste volne od	1.00 do	2.50
Moške srajce križaste ali bele od	.50 do	1.50
Moške pinte (Necktie) po	20, 25, 35, 50c	
Fine moške nogavice po	10, 12½, 15, 25c	

Dobil sem ogromno izbero dekliških in ženskih slamninkov po jako nizki ceni, tudi šerpe iz starega kraja in mašne knjige za otroke ali odrasle. Imam več sto kosov blaga v zalogi za ženske obleke in če ne bi mogli gotove obleke dobiti vam lahko dam iz blaga katerega izberete po vaši meri zgotoviti, za ceno, kar za gotovo obleko plačate.

Ako mislite za vas ali za vašo družino kaj za praznike kupiti, vam priporočam, da si poprej pri meni zalogo ogledate, predno kje drugje kupite, ker sem zagotovljen, da boste pri meni gotovo vsako stvar ceneje kupili kakor drugje in si stem veliko denarja prihranili

JERNEJ KNAUS,
6129 St. Clair Ave.

Puebla - zaklad Inkov!

Historično politični roman.

spisal Sir John Retcliffe;

za Clev. Ameriko prevedil L. J. P.

"Pravkar ste rekli, da sem vam dal svojo besedo!" reče grof proti bivšemu roparju.

"Zlodja, da! Ali niste podpisali pogodbe z nami vseni za eno leto? Mi vas tekem tega časa ne smemo zapustiti, in gotovo je, da tudi vi nas ne."

"Ventre Saint Gris, to je res, in kakor gotovo vi zaslužite vrv za vrat, tako gotovo bom jaz držal svojo besedo. Toda pomnite! Vi ste prisegli popolno pokorščino; če se drznete prisego prelomiti, tedaj je ponivama ničesar skupnega."

"Ha! Povejte, kaj naj naredim, pa se bo zgodilo."

"Pojutrašnjem bo nadzorovanje ekspedicije na glavnem trgu. Lord bo pričujoč. Zapovedujem, da se postavite v prvo vrsto vašega oddelka."

Korzar hoče ugovarjati, toda mogočini pogled grofov mu zadušil besede.

"Izvolite si, če hočete ubogati ali ne!"

"Pridem na mesto."

"Dobro! Kar se pa potem zgodi, je moja stvar. Sedaj pa pojdite h kapitanu Perezu in mu povejte, da naj takoj odpelje stražo pred mojimi vratmi v zapor. Lahko noč Master Slong, vi pa poiščite moža, kateremu pravijo Križonos in ga pripeljite k meni."

Grof je bil skrben radi teh novih dogodkov: nezadovoljno koraka po sobi semintja, ko vstopi Križonos, Pošteni obraz sledonajdnika, deluje pomirjevalno na grofa, ki se vstopi pred njega in mu ponudi roko.

"Veseli me vas videti, go-

spod Križonos", reče grof. "Poznati moram, da mi vaše pravo ime še vedno ni znano."

"Moji stariši, general, so se imenovali Vingard, in pri krstu so mi dali ime Jeronim. Torej Jeronim Vingard, če vam uga ja. Toda nimam pa tudi nič proti temu, če me imenujete Križonos, ker križ mi je nalozna moram pač nositi."

Grof pokaže na stol. "Sedite, gospod Vingard, ker rad bi se nekoliko z vami pomenil. Če se prav spominjam, ste že vi hodili prej po prerijah kot sledonajdnik?"

"Tako je general. Spremljal sem karavane iz Santa Fe v Chihuahua, skozi deželo Apačev, in na tem potu je bilo, ko me je zadel nesreča, radi katere nosim današnje ime."

"Obljubili ste mi nekoč, da mi poveste to žalostno zgodbo," pripomni grof s sočutjem, "in pri prihodnji priliki vas hočem spomniti na to. Sedaj pa potrebujem vašega nasveta in vaše pomoči v drugi zadevi. V vašo bistroumnost in previdnost veliko zaupam."

"Gospod Bog je svoje darove različno razdelil", pripomne Križonos. "Meni je sivo glavo dal miren prevdarek."

"Gotovo ste opazili," nadaljuje grof "da varuje lukno in mesto Guajmas neka trdnjava, ki se dviguje tam na hričeku, če smemo ono podrtijo sploh imenovati trdnjavo."

"Tako je, general, in za obrambo je precej dobro izbran prostor. Imel sem mnogokrat

ko smo se morali braniti proti Indijancem."

"Rad vrjamem. Toliko bolje bode te lahko določili slabe in dobre točke take pozicije, mogoče boljše kot zemljemerec. Jaz bi rad dobil natančno poročilo o tej trdnjavi. Sam v trdnjavo ne morem, ker bi mogoče kdo kaj sumil; če pa pride tja tak moč, kot ste vi, ne more nihče kaj sumiti."

"Torej kaj je moja naloga?"

"Kakor sem rekel, Križonos. Izvedeti morate, katere so najslabše točke te trdnjave, in prinesiti mi morate natančno poročilo, kakšno orožje imajo v trdnjavi. Vzroka imam dovolj sumiti, da se proti nam nekaj pripravlja ali pa da nas tukaj posebno prijazno ne gledajo, zato je najbolje, če smo za vse slučaje pripravljeni. Sedaj pa lahko noč, gospod Vingard! Pomagajte nekoliko, da pridejo naši ljudje v red."

Križonos se poslovi, ne da bi znil besedico. Bila je polnočna ura, toda grof pa še vedno hodi po sobi gori in doli, kakor bi se bal stopiti v svojo spalnico. Ko končno pa se zdi kot bi naredil močan sklep. V roke vzame svečnik in gre skozi dve sobi, ki ste bili prazni. Pred vratni tretje sobe postoji, predno vstopi. Potem se prime z roko za čelo in mrmra sam s seboj: "Mora biti tako! V korist nas vseh je!" Potem pa hitro odpre vrata.

Španska postelja z moskito mrežami stoji sredi sobe; ob vznožju postelje kleči neka oseba v ženski obleki; obraz ima globoko v odeje zakrit, ki pa vendar niso mogle udušiti bolestelega vzdihovanja, ki je prihajajo iz ženskih prsij.

Bonifacij pride nasproti grofu, ves žalosten. "Ona vse, kakor ste zapovedali," reče Bonifacij z lahkim očitajočim glasom. "Vraga, raje bi sam razložil največji parnik, kot bi se enkrat opravljal tako delo."

"Torej se je udala in bo odotovala nazaj na Francosko?"

prša grof.

"Nkdar! Taka je kot ka-

men. Poskusite sami. Bog vam daj srečo."

Stari služabnik si obriše solzo iz oči in gre ven. Vrata za njim se zapro — in grof je bil z materjo svojega otroka, z žensko, ki ga je tako srčno ljubila, sam.

Na sledu.

Na večer istega dneva, ko je prišel grof s svojo ekspedicijo v Guajmas, se je premikala po zapuščenih in divji okolici, nedaleč od hregov reke Casas Grande majhna družba z hitrimi, toda previdnimi koraki skozi visoko travo. Naprej gre vitek in mlad Indijanec, ki ima na temenu zavezane dolge črne lase, v katere sta zasajena dva orlova persa, znamenje, da je Indijanec glavar. Obraz njegov je narisana s črnimi, belimi in rdečimi barvami, v znamenje, da se nahaja na bojni poti.

Bil je Vonodonga, Veliki Jaguar, glava Komančev. Za njim hodi njegova sestra, Vetrna Cvetlica, ki nosi mal za vojšček, njej sledi Amerikanec in stari traper koraka zadnji. Vsakdo se trudi, da koraka po stopinjah svojega prednika.

Vsa znamenja so kazala, da so ti ljudje preganjani, ali da koga preganjajo. Solnce je že zahajalo na zapadu, ko se približajo vrsti hribov, ki se raztezajo cele milj daleč proti jugu od Guajmasa. Sedaj se obrne Indijanec v drugo smer, ne da bi svojim spremljevalcem povedal, zakaj je spremenil smer poti. Tako so korakali po tej novi poti skoro četrt ure, ko se oglasi Amerikanec, ki je že zdavnaj kazal znamenja utrujenosti. Nasloni se na grm in reče:

"Zlodej naj me vzame," reče, ko si z umazanim robcem obriše pot s čela, "niti koraka ne morem več naprej. Čas je rundečkožneš, da si poiščemo nočno ležišče, ker sem truden in lačen."

Vsa družba je v trenutku, ko je Amerikanec zaostal, tudi zaostala.

"Ali ima 'Skileca Podgana' mogoče veselje, da se njeni laje pri-modiijo ob ognju Apa-

čev še to noč?" vpraša glavar Amerikanca.

"Toda od Apačev vendar nismo dobili nobenega sledu, odkar smo zapustili jezero Guzman," mrmra Brown. "Sicer pa, zakaj se ne pridružimo Apačem? Saj se oni borijo proti istemu sovražniku kot mi."

"Apači so psi," odvrne Indijanec ponosno. "Tomahawk Komanča bo vedno rudeč od njih krvi. Mi smo prijatelji 'Odrpte roke', (to ime so dali Indijanci grofu), toda železna Roka in Veliki Jaguar ne postane nikdar prijatelja Apačev."

Sedaj pa spregovori tudi stari traper. "Če nevarnost ni prevelika, tedaj bi tudi jaz svetoval, da si poiščemo taborišče. Pomisliti moraš, Jeguar, da Vetrna Cvetlica nima naših žil in živcev."

"Dobro je," odvrne Komanč. "Moj močni oče bo videl to noč ogenj Apačev."

"In kaj misliš, kako daleč smo od njih?"

"Apaški konj pride lahko k nam v dveh urah."

"Potem smo seveda tem lum pom presneto blizu. Toda vse nič ne pomaga, in jaz mislim, Jaguar, da sva midva že tako blizu njih spaa, da sva slišala njih smrčanje, (takrat v pečinah Bonaventure, ko je bil še naš prijatelj Jose z nami, mesto te mlade deklice, ki se še ni naučila nositi puške."

"Komea je hčerka naroda," odvrne Komanč, "njena roka je slaba, toda v uri potrebe se ne bo tresla, kakor list hrastove veje. Moja brata naj mi sledita. Vonodonga je pripravljen, da jima spolni željo."

Dalje prihodnjič.

Ali imate mogoče pohištvo naprodaj? Ali bi radi prodali? Denite mali oglas v "Ameriko", in pohištvo bo kmalu prodano.

Tisoče in tisoče rojakov bere "Clevelandsko Ameriko". Ali ste tudi vi med njimi, ali ste zvest naročnik lista?

Severov ANTISEPSOL

se naj rabi vsaki dan kot ustno izpiralo ali grgralo, da napravi zdrave in trde zobne in prepreča gnitje zob. Najbolj primeren pri zdravljenju katera, iztokov in tobačnega diha.

Krepi in vzdržuje telesno zdravje in čistost.

Cena 25 centov.

Rane na koži

urezi, odrge, opraske, žive rane, uljesa, bule, ožganine, opekline, ozbeline, brazgotine, odrtine, stare odrpte ranitve vam hitro zaceli

SEVEROVO ZDRAVILNO MAZILO

(Severa's Healing Ointment.)

Vedno ga imej pri roki v hiši za nujno potrebo.

Cena 25 centov

Severove JETRNE KROGLICE

(Severa's Liver Pills.)

se naj uživajo pred počitkom in po jedi in boš prese-nečen, kako čudovito popravijo raznovrstne jetrne neprilike; zagotavljajo pravilno prebavo in redno delovanje črev. Spodbujajo jetra največji organ v delovanje

Cena 25 centov.

Kadar ste potrebno zdravili — dobite zanesljiva in prava Severova Zdravila. Prodajajo se v lekarnah povsod. Zdravniški nasvet zastoj ako pišete na

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

ALI STE ŽE PONOVILO NAROČNINO? SAMO \$2.00

FLEISCHMANN'S YEAST

En komad lahko dobite ZASTONJ

ZA RUMENI TIKET

Najboljše, najčistejše in najmočnejše drože na svetu.

Nesite rumeni tiket

k vašemu grocerju — poskusite DROŽE ZASTONJ in vselej jih bode te rabili.

Hranite labelne in zavitke za darila.

THE FLEISCHMANN COMPANY, 2168 E. Nineteenth St. CLEVELAND, OHIO

Prišel bo k vašim vratom mož z rumenim tiketom.

